

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“ alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o autoškolách“)

Lokalizácia: § 2b

Účinnosť: 23. 05. 2020

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 88

Právna neistota spôsobená nesúlados požadovaných nárokov pri zaradení osoby do vodičského kurzu

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=7478>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Regulácia definuje jasné pravidlá účasti na vodičských kurzoch, ako aj samotného účastníka tohto kurzu. Tou môže byť aj osoba zapísaná do kurzu najskôr 12 mesiacov pred dosiahnutím veku potrebného na udelenie oprávnenia, pričom toto znenie cieli na osoby, ktoré majú vzťah k vedeniu motorových vozidiel. Regulácia bola prijatá za účelom zabezpečenia priebehu výcviku v primeranom časovom rámci, ktorý je potrebný na zvládnutie potrebných vedomostí a zručností. Týmto spôsobom sa minimalizuje riziko riadenia vozidiel v cestnej premávke osobami, ktoré nedisponujú dostatočnými teoretickými a praktickými zručnosťami, čo prispieva k bezpečnosti na cestách.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Aktuálna právna úprava v § 77 ods. 1 písmene b) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov hovorí, že cudzinci na získanie slovenského vodičského preukazu musia disponovať trvalým pobytom alebo prechodným pobytom v minimálnej dĺžke 185 dní v kalendárnom roku na území SR. Táto úprava ale priamo nekorešponduje s § 2b zákona o autoškolách, v ktorom nie je podobná požiadavka definovaná. Tento nesúlad spôsobuje autoškolám škody v tom zmysle, že cudzinci zaplatia za kurz, celý ho úspešne absolvujú, avšak nemôžu absolvovať skúšky, pretože nemajú splnenú podmienku prechodného pobytu. Následne žiadajú o vrátenie peňazí od autoškôl, ktoré ale svoje služby účastníkovi poskytli a niekedy tieto prípady skončia aj na súde.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Dotknutými subjektami sú prevádzky autoškôl v počte približne 600.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
88	Právna neistota spôsobená nesúladosť požadovaných nárokov pri zaradení osoby do vodičského kurzu	§ 2b	23.05.2020	Autoškoly	600	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Náklady sa nedajú vyčíslieť z dôvodu, že nedisponujeme dátami o autoškolách, ktoré sa stretli s problémom vrátiť účastníkovi kurzu poplatok za kurz vodičského oprávnenia. Pozitívny vplyv však predmetné opatrenie na podnikateľské prostredie určite má, a to z nasledujúcich dôvodov: 1. Vrátenie poplatku za kurz - cena jedného kurzu je približne 800 €, ktorý musí autoškola vrátiť účastníkovi kurzu, pretože nespĺňa podmienku trvalého alebo prechodného pobytu v minimálnej dĺžke 185 dní v kalendárnom roku na území SR. 2. Ušlý zisk – pokiaľ autoškola odmietne cudzinca z dôvodu nesplnenia podmienok na získanie vodičského oprávnenia na území SR, mohla by na jeho miesto získať klienta, ktorý spĺňa tieto kritériá a zaplatí celú sumu za kurz. 3. Administratívne poplatky a náklady za kurz, ktorý cudzinec absolvuje. Autoškola má rovnaké náklady na každého účastníka, pričom pokiaľ musí vrátiť poplatok späť, vznikne jej čistá strata, pretože účastník svoj kurz dokončil, len mu nemôže byť vydaný vodičský preukaz.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje početnosti tvoria interné štatistiky MD SR a Slovenskej komory výcvikových zariadení autoškôl.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky , sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor cestnej dopravy

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská komora výcvikových zariadení autoškôl,
36068811 (ďalej ako „SKVZA“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SKVZA

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

02. 10. 2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 16. 09. 2024 do 27. 09. 2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

SKVZA predložila pripomienky k § 2b zákona o autoškolách, ktorý definuje jasné pravidlá účasti na vodičských kurzoch, ako aj samotného účastníka tohto kurzu. Momentálne v praxi nie je upravená situácia, keď sa účastníkom kurzu chce stať osoba, ktorá nemá prechodný pobyt na území Slovenskej republiky viac ako 185 dní v kalendárnom roku. Autoškoly takéhoto žiadateľa môžu prijať, ale po skončení kurzu nemôže absolvovať skúšku z odbornej spôsobilosti vedenia motorového vozidla, pretože nespĺňa predmetnú podmienku o minimálnej hranici prechodného pobytu, ktorá je ustanovená len v zákone č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Autoškoly mali podľa SKVZA následne náklady a problémy s vracaním poplatku za kurz, pretože ho cudzinec absolvoval, aj keď sa nemohol zúčastniť na skúškach.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Podľa vyjadrenia gestora sa zavedením predmetnej regulácie jasne definoval účastník vodičského kurzu, ako aj veková výnimka pre účastníkov vodičských kurzov, ktorá platí len na území Slovenskej republiky, pretože ide o národnú úpravu a nemusí byť akceptovaná na území iného štátu. Regulácia podľa vyjadrenia gestora síce plní svoju svoj účel, ale MD SR na pravidelnej báze komunikuje so sektorom autoškôl a eviduje ich snahu o definičné zosúladienie podmienok v oblasti získania vodičského oprávnenia. Tento problém začal byť viditeľný v posledných rokoch, keď na Slovensko začalo prichádzať stále viac osôb, ktoré nedisponovali vodičským preukazom EÚ a chceli ho u nás získať. Autoškoly vtedy narazili na problém pri tých osobách, ktoré nespĺňali podmienku minimálneho pobytu v kalendárnom roku na našom území. Tieto osoby následne nemohli získať vodičské oprávnenie, aj keď úspešne splnili teoretické aj praktické skúšky. Gestor je ochotný riešiť tento problém a spolupracovať s predkladateľom na úspešnej implementácii riešenia.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zástupcovia podnikateľského prostredia navrhujú upraviť § 2b zákona o autoškolách takým spôsobom, ktorý bude priamo definovať jednotlivé podmienky na udelenie vodičského oprávnenia. Definovanie podmienok priamo v zákone eliminuje nejasnosti a zabezpečí jednotný prístup k pravidlám. Pre cudzincov i občanov by tak bolo jednoduchšie pochopiť, čo je potrebné na získanie vodičského oprávnenia bez nutnosti skúmať rôzne právne predpisy.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor vyjadril súhlas s návrhom predkladateľa, aby sa priamo do zákona o autoškolách doplnil paragraf, ktorý by riešil predmetnú problematiku ohľadom zjednotenia pravidiel pre účastníkov kurzu vodičského preukazu skupiny B.

MD SR vie o tejto situácii a aktívne sa jej venuje, pričom už má aj pripravený návrh na úpravu – doplnenie do aktuálneho § 2b zákona o autoškolách nový odsek 3, ktorý bude definovať, koho je

možné zaradiť do vodičského kurzu. Majiteľ autoškoly by v prípade tejto zmeny už nemohol prijať na vodičský kurz osobu, ktorá by nespĺňala podmienky na udelenie vodičského oprávnenia.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Na základe vyjadrenia zástupcov podnikateľských subjektov táto regulácia pre nich v aktuálnom znení predstavuje neštandardnú situáciu, kedy síce autoškola poskytne svoje služby účastníkovi, ktorý spĺňa všetky kritéria podľa zákona o autoškolách, ale aj po úspešnom kurze mu nemôže byť vydané vodičské oprávnenie. SKVZA oceňuje prístup gestora a je pripravená aktívne spolupracovať pri hľadaní a realizovaní riešenia, ktoré túto situáciu vyrieši.

Podľa vyjadrenia gestora táto regulácia plní svoj účel, pričom to ale neznamená, že vplyvom prirodzenej migrácie a globalizácie nemôže byť táto regulácia upravená, aby reflektovala najnovšie ekonomické trendy. Slovensko je krajina, ktorá je vďaka nízkej nezamestnanosti ekonomicky veľmi závislá od cudzincov, ktorých počet bude v budúcnosti narastať.

Gestor si je vedomý potreby úpravy predmetnej regulácie a intenzívne sa venuje jej riešeniu. Absolvoval už stretnutia so zástupcami SKVZA, aby dokázali nájsť praktické riešenie tohto akútneho problému. Spracovateľ súhlasí s názorom gestora, pretože predmetnou úpravou by sa zvýšila právna istota v oblasti prijímania účastníkov kurzu a zároveň by sa znížila finančná záťaž pre majiteľov autoškôl.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Podnikateľské subjekty navrhli úpravu predmetného ustanovenia, pričom gestor plánuje v krátkodobom horizonte zmenu, ktorá by priamo do zákona o autoškolách doplnila definíciu na minimálnu dobu prechodného pobytu účastníka kurzu vodičského oprávnenia. Rovnako je táto podmienka prítomná v zákone č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Definovanie tejto hranice priamo v zákone o autoškolách eliminuje nejasnosti ohľadom toho, kto skutočne aj kurz v autoškole úspešne ukončí skúškou. Po zmene bude možné, vychádzajúc z aplikačnej praxe, zaradiť do vodičského kurzu len takého frekventanta, ktorý má určitý minimálny pobyt na území Slovenskej republiky.

Predmetná úprava by autoškolám umožnila ušetriť finančné prostriedky, ktoré museli doteraz cudzincom vracať po absolvovaní kurzu, a zároveň by eliminovala nepriame náklady, keďže miesto cudzincov by mohli prijať potenciálnych platiacich klientov využívajúcich kurz. Spracovateľ berie na vedomie návrh gestora a pozitívne hodnotí ako vecné pripomienky predkladateľa, tak aj aktívny prístup gestora k riešeniu problematiky.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ konštatuje, že sa stotožňuje s pripomienkami účastníkov konzultácií k hodnotenej regulácii a súhlasí s úpravou § 2b zákona o autoškolách, podľa návrhu gestora s cieľom zjednotiť podmienky pre účastníkov kurzu vedenia motorového vozidla a pre žiadateľov o skúšku z odbornej spôsobilosti vedenia motorového vozidla. Gestor je pripravený upraviť reguláciu najneskôr do konca roku 2026.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia